

זכויות פורשים בישראל

קובץ זכויות לפורשים- נכתב באופן בלעדי ע"י צוות נתיבי פרישה

נקודת הפרישה מלווה בחששות ברמה האישית-משפחתית, התעסוקתית וכמובן בחששות מהסוגיות הכלכליות המאפיינות שלב זה.

מטרת המדריך ליצור בהירות ומיקוד אודות הזכויות אותן הרווחת ביושר ואשר יסייעו בידך להיערך בצורה מיטבית לפרק הכלכלי הבא.

בתהליך איסוף ואיגוד זכויות האוכלוסייה המבוגרת במדינת ישראל חברו מיטב אנשי המקצוע של המרכז הישראלי לפרישה, אשר ראו לנגד עיניהם מטרה של יצירת מדריך פשוט וידידותי המובן לכל.

המדריך מביא בפניכם בצורה ברורה ומסודרת את מרבית הזכויות וההטבות להן אתם זכאים מעצם היותכם אזרחים ותיקים במדינת ישראל. מדריך זה אינו מהווה חלופה לקבלת ייעוץ מקצועי ומקיף מאנשי מקצוע מומחים בתחום וכמובן אינו נותן מענה מלא לכלל הניואנסים האישיים הנוגעים לכל פורש ומצבו הסוציו-אקונומי.

אנו תקווה כי מדריך זה יסייע בידכם לעבור את שנות הפנסיה ברווחה ואושר ולמצות את כלל זכויותיכם.

בברכה,

צוות נתיבי פרישה

מס הכנסה (הנתונים נכונים למועד עדכון החוברת)

הטבות מס לפנסיונרים:

✦ הפטור על "קצבה מזכה"

הפטור לשנה הוא בשיעור של 25% מהקצבה, אך לא יותר מאשר 23,208 ₪ מסך כל הקצבאות שהתקבלו במשך כל השנה. סכום זה מהווה 35% מתקרת ה"קצבה המזכה" השנתית בסך 27,390 ₪.

✦ הכנסות מרכוש בשיעורי מס רגילים

על הכנסות מרכוש השיעור ההתחלתי של המס הוא בדרך כלל 30%. אם מלאו לך 60 שנה או יותר, הכנסות מרכוש כגון הכנסה מדמי שכירות (שלא נקבע להן שיעור מס קבוע) יחויבו בשיעורי המס החלים על הכנסות מיגיעה אישית, כלומר מס בשיעור התחלתי של 10%.

✦ פטור על משיכה מקרן השתלמות

ככלל, משיכה מקרן השתלמות פטורה ממס בחלוף שש שנים ממועד ההפקדה. עם זאת, המגיע לגיל פרישה ומבקש למשוך את קרן ההשתלמות בפטור ממס, אף שלא חלפו שש שנים ממועד ההפקדה הראשונה, יהיה פטור ממס על המשיכה גם אם חלפו שלוש שנים בלבד.

ניכוי למגיעים לגיל "פרישת חובה":

✦ יחיד שבשנת המס הגיעו הוא או בן זוגו לגיל פרישת חובה זכאי לניכוי בסך של 8,880 ₪ על הכנסות ריבית מפיקדון בתאגיד בנקאי או תכנית חיסכון. אם גם בן זוגו הגיע לגיל פרישת חובה בשנת המס, זכאים בני הזוג לניכוי מוגדל בסך של 13,320 ₪. הניכוי הנ"ל ניתן אוטומטית על ידי הבנק.

✦ יחיד שבשנת המס הגיעו הוא או בן זוגו לגיל פרישה זכאי לפטור ממס בשיעור של 35% מ"הריבית המזכה". "ריבית מזכה" הינה סכום ההכנסה מריבית בגובה ההפרש בין "הקצבה המזכה" לבין ההכנסה החייבת.

עזרה בדיוור

- א. השתתפות בהחזרי המשכנתא לקשישים נזקקים - הסיוע ניתן לקשישים נזקקים בני 70 ומעלה שנטלו משכנתא למטרות דיוור לפני 4.11.2007. הסיוע ניתן למי שעומד במספר תנאים, אותם ניתן לבדוק באתר משרד האוצר
- ב. הנחה בגובה שכר הדירה בשיכון הציבורי - ההנחה ניתנת למי שמתגוררים בגפם בדירה והכנסתם הכוללת מורכבת מקצבאות הקיום של המוסד לביטוח לאומי או מקצבת נפגעי הנאצים עם סוג נזק 1, 2 או 3.
- ג. מתן פתרון דיוור לקשישים - הסיוע ניתן לקשישים העונים בין היתר על כל התנאים הבאים: אין ולא הייתה דירה או חלק בדירה בבעלותם (בעבר ובהווה) ומתקיימים מקצבאות הקיום של המוסד לביטוח לאומי ו/או מתקיימים מקצבת נפגעי הנאצים עם סוג נזק 1, 2 או 3 ועד 94% נכות.
- ד. הנחה בתשלומי ארנונה – הנחה זו מתחלקת לשני חלקים:
1. מסלול חובה המחייב את הרשויות המקומיות להעניק הנחה בארנונה של 30% מדמי הארנונה עד 100 מ"ר הראשונים, אשר תינתן לכל אזרח ותיק שסך הכנסותיו החודשי אינו עולה על השכר הממוצע במשק, או לזוג אזרחים ותיקים המתגוררים יחד, ובלבד שסך הכנסותיהם החודשי במשותף אינו עולה על 150% מהשכר הממוצע במשק.
 2. מסלול הרשות המשתנה מרשות מקומית לרעותה: הנחה של עד 25% בארנונה עד 100 מ"ר הראשונים בדירה תוענק לאזרח ותיק המקבל קצבת זקנה ללא צורך במבחן הכנסה.

הטבות בעניין חוק ביטוח בריאות והוצאות בריאות:

- ✘ הנחה בתשלום דמי חבר בקופות חולים - משפחה, שבה לפחות אחד מבני הזוג הגיע לגיל פרישה, זכאית להפחתה של 50% מתקרת התשלום לרבעון.
- ✘ הנחה בתשלום בעד תרופות הכלולות בסל שירותי הבריאות - אזרח ותיק שמשלמת לו גמלה לפי חוק הבטחת הכנסה, וכן אזרח ותיק המקבל קצבת זקנה לנכה, זכאים להנחה בשיעור של 50% מהמחיר שנקבע לפי חוק ביטוח בריאות ממלכתי בעד תרופות הכלולות בסל שירותי הבריאות, בין אם רכש את התרופה בבית מרקחת של קופת חולים ובין אם רכש אותה בבית מרקחת אחר על פי מרשם רפואי שניתן לו על ידי קופת חולים ובהתאם לנהליה. זאת, לא יותר מתקרה חודשית המשתנה בהתאם לקופת החולים.
- ✘ חבר קופת חולים מעל גיל 75 זכאי להנחה של 10% בדמי ההשתתפות עבור תרופות.

- ✖ חולה כרוני, בכפוף לאישור רופא המשפחה, משלם עבור תרופות שבסל הבריאות רק עד סכום התקרה. סכום התקרה משתנה בהתאם לקופת החולים.
- ✖ דמי ביטוח בריאות מופחתים: מקבלי קצבת זקנה בתוספת גמלת הבטחת הכנסה, וכן מקבלי קצבת זקנה לנכה, זכאים לתשלום דמי ביטוח בריאות מינימאליים.
- ✖ הטבות נוספות בתהליך שיקום למתאשפזים כולל השתתפות בעלות מכשירי שיקום ושמיעה.
- ✖ קופות החולים מעניקות הטבות נוספות ע"פ תקנון הקופה – יש לבדוק אל מול הקופה.

הטבות כלליות לאזרחים ותיקים

- ✖ תחבורה ציבורית: אזרח ותיק זכאי להנחה של 50% מדמי הנסיעה בתחבורה הציבורית, הן העירונית והן הבין עירונית, והיא תינתן על כל סוגי הכרטיסים הקיימים בתחבורה הציבורית.
- ✖ הנחה בתשלום אגרת רישוי לרו"ח, נוטריונים, עו"ד, מורי דרך עוד
- ✖ מענק חימום באזורים שנקבעו בחוק כאזורים "קרים".
- ✖ הנחה בתשלום הקבוע לבזק .
- ✖ תוספת של 5.3 מ"ק לחודש בתעריף המים הנמוך
- ✖ זכאות לתשלום מופחת בחשמל.

הטבות בכניסה לאתרי תיירות ופנאי (יש לוודא לפני הגעה למקום)

- ✘ רשות הטבע והגנים - 50% הנחה בדמי הכניסה לשמורות הטבע והגנים הלאומיים בישראל.
- ✘ מחיאונים רבים ברחבי הארץ מעניקים הנחה בשיעור 50% מדמי הכניסה
- ✘ 50% הנחה התיאטראות: הבימה, הקאמרי, בית לסין, חיפה, באר שבע והחאן
- ✘ 50% הנחה על מחיר כרטיס ברוב בתי הקולנוע
- ✘ החברה לפיתוח יפו העתיקה - 50% הנחה בדמי הכניסה
- ✘ החברה לפיתוח עכו העתיקה - 50% הנחה בדמי הכניסה
- ✘ החברה לשיקום ופיתוח הרובע היהודי בעיר העתיקה - אזרחים ותיקים מקבלים הנחה בהצגת תעודת אזרח ותיק בדמי הכניסה לתערוכות
- ✘ הקרן למורשת הכותל המערבי - 50% הנחה בדמי הכניסה לסיור במנהרות הכותל ובדמי כניסה למרכז "שרשרת הדורות".
- ✘ מחיאון ישראל - 50% הנחה בדמי הכניסה
- ✘ מחיאוני משרד הביטחון - 35% הנחה בדמי הכניסה
- ✘ מרכז יצחק רבין, תל אביב - 50% הנחה בדמי הכניסה

הטבות במסגרת שירותי רווחה ברשויות המקומיות

- ✘ אזרחים ותיקים תשושים וסיעודיים: עפ"י מבחני זכאות ונזקקות. שהות במסגרת טיפולים של עד חודש ימים, נופשוניים לזקנים תשושים וסיעודיים
- ✘ זכאי "גמלת סיעוד" רשאים להמיר את שעות הטיפול בבית בטיפול במרכז יום.
- ✘ כל יתר האזרחים הוותיקים יכולים להצטרף בתשלום וליהנות משהייה במרכזי היום. שהות במסגרת יומית-טיפולית מרכזי יום
- ✘ עפ"י מקום המגורים כרוך, בהשתתפות כספית עפ"י מצב הזכאות - לחצן מצוקה וסל שירותים תומך לזקן הגר בביתו קהילות תומכות.
- ✘ עפ"י מצב רפואי ולמתקיימים מהשלמת הכנסה - סיוע בתשלום לנסיעות לבתי חולים באמבולנס ונסיעות לטיפולים רפואיים קריטיים.
- ✘ עפ"י החלטת עו"ס לאזרחים ותיקים מעוטי הכנסות - השלמת ריהוט וציוד חיוני לתפקוד היומיומי, השלמת ציוד בסיסי בבית.
- ✘ עפ"י בדיקת נזקקות של עו"ס, ובהשתתפות כספית של האזרח הוותיק ומשפחתו - סבסוד שהות במעונות לאזרחים ותיקים תשושים, סיוע לכניסה לבתי אבות.

רשימת עמותות מסייעות לאזרחים ותיקים

- ✘ ש.י.ל. - שירות יעוץ לאזרח - מיצוי זכויות, עזרה והכוונה. סניפים בכל הארץ.

- ✧ **כל זכות** – מיצוי זכויות <http://www.kolzchut.org.il>
- ✧ **עמותת ידיד** – מיצוי זכויות <http://www.yedid.org.il>, קו חם – **313**-500-700-1
- ✧ **כנ לזקן** – עמותה שחזונה להבטיח זכויות הזקנים (בני 60+) ולפעול להגברת מודעות, מיצוי, הגנה, קידום והרחבת זכויותיהם. - <http://www.kenlazaken.org.il>
- ✧ **עמותת בקול** – לקידום זכויות כבדי שמיעה, 03-5257001 <http://www.bekol.org>
- ✧ **המרכז לעיוור בישראל** - 03-7915553 <http://www.blinds.org.il/>
- ✧ **יד שרה** - 6444, 1-700-510-200, [*http://www.yadsarah.org.il](http://www.yadsarah.org.il)
- ✧ **מרפאות שיניים ניידות לגיל הזהב, יד שרה** - 02-6444644, dentalclinic@yadsarah.org.il
- ✧ **עמותת המשפט בשירות הזקנה** - עמותת המשפט בשירות הזקנה הינה ארגון, ללא מטרת רווח, הפועל משנת 2002 לקידום זכויות ומעמד הזקנים בישראל בדרכים משפטיות. <http://www.elderlaw.org.il>
- ✧ **יד ריבה** – עמותה המעניקה סיוע משפטי לקשישים <http://www.yadriva.org.il/>
- 1-700-501-400
- ✧ **אשל** – אתר הבית של האגודה לתכנון ולפיתוח שירותים למען הזקן בישראל <http://www.eshelnet.org.il/> 02-6557128
- ✧ **מרכז המידע רעות-אשל** – משפחה מטפלת – מידע ויעוץ לדור הביניים, לאוכלוסייה המבוגרת ולאנשי מקצוע בנושאי זקנה 1-700-700-204 [/http://www.reutheshel.org.il](http://www.reutheshel.org.il)
- ✧ **עמותת בזכות** – המרכז לזכויות אדם של אנשים עם מוגבלויות <http://bizchut.org.il/he> 02-6521308
- ✧ **האגודה לזכויות האזרח** www.acri.org.il 073-7050752 או 03-5608185, 02-6521218, 04-8526333/4/5
- ✧ **מרכז מידע תרופתי גריאטרי, בי"ח הדסה, ירושלים** - 02-6778866

חיפוש עבודה ברשת לגיל המבוגר

נכתב על ידי דניאלה הירש, יועצת לכלכלה ופנאי בפרישה

בגוגל:

✂ **דרוש ניסיון (עמותת והדרת)** - www.darush-nisayon.org.il עמותת חמישים

פלוס-מינוס - סיוע במציאת עבודה לבני 45 ומעלה

✂ **תלם - תעסוקה למבוגרים** - סיוע במציאת עבודה לאזרחים ותיקים בגילאי 60

ומעלה.

✂ **אתר מוטק'ה**

✂ **אתר שישים פלוס**

✂ **קלאב 50** - www.club50.co.il

✂ **חבר +45** - www.heveritr.co.il

✂ **עמותת חמישים פלוס מינוס** - www.amutat50.co.il

בפייסבוק:

✂ גמלאים מכל המגזרים מאוחדים

✂ והדרת

✂ עבודה עברית- מרכז תעסוקה לאזרחים ותיקים בנהריה והצפון

אתרים רלוונטיים לפורשים

✦ המשרד לשיויון חברתי:

אתר - www.vatikim.gov.il, טלפון - 8840*, פקס: 02-5605034

✦ המוסד לביטוח לאומי:

אתר - www.btl.gov.il, ייעוץ לקשיש - 6050*

✦ מוקדי קופ"ח:

□ כללית : אתר - www.clalit.co.il טלפון 2700*

□ מכבי : אתר - www.maccabi4u.co.il טלפון - 3555* או 1700-50-53-53

□ לאומית : אתר - www.leumit.co.il טלפון – 1700-507-507

□ מאוחדת – אתר - www.meuhedet.co.il טלפון - 3833*

✦ **רשות האוכלוסין וההגירה לטובת עובד זר:** טלפון - 1700-55-11-11

✦ הרשות לזכויות ניצולי שואה:

אתר - <http://hrights.mof.gov.il> /טלפון - 03-5682651

✦ אתר המסלקה הפנסיונית - www.swiftness.co.il

✦ עמותת של"מ (שירות לאומי למבוגר) - www.shallem.org.il

✦ הר הביטוח <https://harb.cma.gov.il>